

מבוי שהוא גבוה פרק ראשון עירובין

טז.

עין משפט
נר מצוה

עציון. כר שתחת אוכף הגמל כדמתרגמינן (בראשית לה) זכר הגמל
בעציוטא דגמלא: שליפין. משארות: קולותו. קלחי ירקות: נמלאס
אסה אומר רי. רישא זבמס' כללית (פ"ד משנה ד) תנינן לה: כל
שוא פתוס מג. כל גדר העשוי זבניס עומדין פחות מרוחב ג'
זריך שלא יאח צין זה לזה ג' כדי שלא

יודקר הגדי צבט ראש. כלומר להדיא
בלא עכוב דדקירת גדי מצטל לה
מתורת לבוד ואס אין צין זה לזה ג'
אפי' פרוץ מרובה על העומד כגון
קנים של צ' אצבעות וריוח צ' טפחים
צין זה לזה כשר דכל ריוח פחות
מג' אמרי' לבד וכולו זה עומד:
ומג' ועד ד'. לזה ד' צבלל: זריך
שלא יאח צין זה לזה כמלואו. וכל
כמה דלא הוי כמלואו א"ע ג' דהוי
ריוח שלשה כיון דעומד רבה עליו
ליכא למימר אחי אוריאל דהאי גיסא
ודהאי גיסא ומצטל ליה והווי להו
פתיס: ואס היה פרוץ ג'. לקמן
מתוך לה אס היה פרוץ כעומד
הה ליה למיתני: אף כנגד העומד
אסור. לזרוע דלא אלים עומד צפחות
מד' למישרי כנגדו היכא דפרוץ רבה
עליו: ועד עשר. ועשר צבלל אצל
יותר מי' כגון עומד י"ב או ט"ו לא
מזי למיתני שיעור פיראתו צמלואו
דאפי' צניר ממלואו דאיכא פירצה
יותר מעשרה ט' מיתקנא כולו כדמי'
סיפא: כנגד העומד מופר. הואיל
והיקף חשוב הוא וה"ה אס היה
פרוץ מרובה ולקמן דמקנא לה. הרי
כאן שלש מדות צמדה רשונה דקנים
פחותים מג' לא קפדינן אמלואו כיון
דמלואו לא הוי פירצה שלשה ואפי'
איתר ממלואו לא קפדינן עד דאיכא
פירצה שלשה וצמדה שניה קפדינן
אמלואו דהא איכא שיעור פירצה
למיהוי קרוי אורי ומתי אורי המרובה
ומצטל לעומד דאפי' כנגדו אינו
מתיר וצמדה שלישית דאיכא עומד
חשוב אורי לא מצטל לה לגמרי
ומתיר מיהא כנגדה: ואס היה עומד
מרובה ט' אכולה קאי ואפי'
אעומד מג' ועד ד' דהא קמני צה
נמי זריך שלא יאח צין זה לזה כמלואו
הא צניר ממלואו שרי: נפרצה ציפס
מי' אסור. ואפי' כולו עומד: הוי
שס קנים הדוקינן. משופין כדקר
נעזינן צארץ ועשה להן פאה קלועה
מלמעלה מזה לזה: אפי' ציפס

מעשר אמוס מופר. דלורת הפתח מהניא צבללית אף ליותר מעשר: מאי מלואו נכנס ויואל. והכי משמע צרייתא כל שוא ג' ומג' ועד
ד' זריך שלא יאח צין זה לזה מלואו נכנס ויואל שלא יאח פרוץ כעומד כנכנס ויואל דהוה ליה פרוץ מרובה ואס היה פרוץ מרובה
על העומד אף כנגד העומד אסור הואיל והוקף צדצר שאינו חשוב שאין צו רוח ד': איידי דסנא רישא פרוץ מרובה על העומד.
אסור דלא סגי' דלא קמני לה לגלויי אמלואו דלאו מצומצם קאמר דקמ"ל הא כעומד מותר אף כנגד הפרוץ: סנא סיפא עומד מרובה
על הפרוץ. אע"ג דלא איתרריך ליה דהא מגופה שמעת מינה דאפי' יש עומד כפרוץ שרי מדתנא ליה שלא יאח פרוץ כעומד
ותראינן ליה צבנכס ויואל הא צבנכס שרי וכ"ש עומד מרובה על הפרוץ אלא משום סיפא תנא סיפא ולא משום למידק מינה הא
כפרוץ אסור: רישא נרד הונא לא קשיא איידי דבעי למיתני סיפא עומד מרובה על הפרוץ. ומתיר דלא סגי' דלא קמני לה דקמ"ל
הא כפרוץ אסור: סני רישא פרוץ מרובה על העומד. אע"ג דלא איתרריך דהא אפי' כעומד נמי אסור: צבלל נרד פפא. דלמיר [טו:]
פרוץ כעומד מותר: משום הכי לא עריב ג'. צהדי פחות מג' ולמיתני כל שוא פחות מג' וי' זריך שלא יאח צין זה לזה ג' דלא מזי למימר
זריך שלא יאח צין זה לזה ג' דכיון דעומד ג' לא איכפת לן אי פרוץ נמי ג' דהא פרוץ כעומד מותר ומשום הכי אפסקיה לאתנייה גבי
פחות מד' למיתנא ביה כמלואו דליהוי משמע צבנכס ויואל: אלא נרד הונא. דלמיר [שס] פרוץ כעומד אסור אפי' כנגד העומד: לערב ג'. צהדי
פחות מג' וליתני זריך שלא יאח צין זה לזה ג' טפחים: משום דלא דמי פפוא. דפחות מג' לפפוא דג' דפפוא דפחות מג' לא הוי
מזי למיתני צפרוץ מרובה על העומד דכל כמה דלא הוי פרוץ ג' אע"ג דעומד טפח ופרוץ טפחים כשר ומזי מטא פרוץ לשלשה אשמעי'
צבתי מוקרי פרוץ משום יודקר גדי: פפוא דסיפא. היכא דעומד ג' לא מפסיל משום דיקור גדי דאי הוה עומד מרובה לא הוה
דשיינן לגדי אלא משום מאי מיפסיל צפרוץ ג' משום דהוי פרוץ כעומד ותנא לאגמורי מדות דמחילה קאתי ומזי לחדושי טעמיה
ולמתלייה צפפוא אחרונה תנייה: פחות מג' פחות מג' מני רבנן הוי. מדקא מפליג צין פחות מג' לג' ש"מ רבנן הוי דמפלגי נמי צין
פחות מג' לג': אימא סיפא כל שוא ג' ומג' ועד ד'. מדקא מפליג צין פחות מד' לד' דקאמר פחות מד' אס פרוץ יתר עליו
אף כנגד העומד אסור וד' גופיה קמני סיפא דמתיר כנגדו ואף על גב דפרוץ יתר עליו ש"מ רבן שמעון צן גמליאל היא:

דאין זה סוגיית הש"ס דמשי צמעדיף ואינו חושש על קושייתו ועוד
קשה דפי' צדצבא אס היו נמוינן שמי נותנן ערב ואיכא סכך כשר
טפי וצפ"ק דסוכה (ד' ט:). תנן גבי העושה סוכומו תחת האילן אס היה
הסוכו הרבה מהן או שקצץ כשירה ומוקי לה צבמירא כשצבטן ופ"ה
שס כשעירצין ואין יוצר דליתיה פסול
ואינו כשר ועוד לדיוק הוא דלאמרי' אס
מסקי אליבא דמ"א פרוץ כעומד
אסור דלא קי"ל הכי ועוד דלא
פרוץ צבמון כי מוקי נמי ציואל
ונכנס גבי שירא והא אפשי לנכנס
והתם ליכא לשנויי לרצא כי הכא
ונראה כגירסת ר"ח דגריס והא אי
אפשי לנכנס יסתמוס כל האורי
ונמלא שאין הכשר מרובה על האורי
ועל הפסול או אפי' כמיהו ופרוץ
לכולי עלמא ומשני ר' אמי צמעדיף
צזודאי יסתום כל האורי ורצא אמר
אפי' תימא שאינו מעדיף אס היו
נמוינן שמי נותנו ערב ואלו נסתם כל
האורי אצל און לפרש דווקא כענין
זה אהני לרצא ואלו צמעדיף לגור
דילמא לא יעדיף דבכל הספרי גרסי'
צפ"ק דסוכה (ד' טו:). רצא אמר אפי'
תימא צשאינו מעדיף:

מארבעה עד עשר גרסי' ולא
גרסינן עד ארבע
אמות: **אימא סיפא כ"ר שהוא**
ש"ש ומג' ועד ד' ב'. סיפא גופיה
היה יכול להקשות דלא אחי כרבנן
דקאמר הש"ס מדלא ממיר עומד
שלשה כנגדו וכרצ"ג נמי לא אחי
מדקאמר וזריך שלא יאח צין זה לזה
כמלואו ולרצ"ג אפי' יותר ממלואו אין
צק כלום כיון דליכא ד' לצבד דמי
אלא כן דך הש"ס שמתחיל קושיא
מרישא כשיכול וכה"ג איכא פ' כינה
(ד' ט:). גבי חמין שהחמו צצבת ט'
והלכתא
דתנא רישא פרוץ מרובה על העומד תנא סיפא עומד מרובה על הפרוץ
רישא לרב הונא בריה דרב יהושע לא קשיא איידי דבעי למיתני סיפא
עומד מרובה על הפרוץ תנא רישא פרוץ מרובה על העומד בשלמא
לרב פפא משום הכי לא עריב להו ותני להו אלא לרב הונא בריה דרב
יהושע ליערבינהו וליתננהו כל שהוא פחות משלשה ושלשה צריך שלא יאח
בין זה לזה שלשה משום דלא דמי פפוא דרישא לפפוא דסיפא פפוא דרישא
כדי שלא יודקר הגדי בבת אחת פפוא דסיפא שלא יאח פרוץ כעומד
פחות משלשה מני רבנן היא דאמרי' פחות משלשה אמרינן לבוד שלשה
לא אמרינן לבוד אימא סיפא כל שהוא שלשה ומשלשה ועד ארבעה
אתאן

קב א מיי פ"ו מהל'
כללית הלכה טו
טוש"ע י"ד פ"י ר"ל סעף
מה:
קב ב מיי שס הלכה טז
טוש"ע שס סעף טו:
רב ניסים גאון
מני רבנן היא דאמ' פחות
מג' אמרי לבוד. אתאן
לרבן שמעון בן גמליאל
דאמ' פחות מד' אמרי
לבוד. וחלוקת רבנן ורבן
שמעון בן גמליאל בזה
הברייתא האמורה בתחלת
הפרק, היתה קורתו
משוכה או תליה פחות
מג' צריך צריך קורת אחרת.

רבינו הנאל
עד ובלבד שלא יאח בין
גמל לגמל כמלא גמל כו'.
ורחינן הכא נמי כמלא
נכנס [נרצא]. תיש
נמצאת אמר שלש מידות
במחיצות, כל שהוא
פחות משלשה צריך שלא
יהא בין זה לזה שלשה,
שלא יודקר הגדי בבת
ראש. כל שהוא שלשה
ומשלשה ועד ארבעה,
צריך שלא יאח בין זה
לזה כמלואו, שלא יאח
פרוץ כעומד. ואם היה
פרוץ מרובה על העומד
אף כנגד העומד אסור. כל
שהוא [ארבעה ו]
מארבעה ולמעלה עד
עשרה, צריך שלא יאח
בין זה לזה כמלואו,
שלא יאח פרוץ כעומד,
ואם היה פרוץ כעומד
כנגד עומד מותר כנגד
פרוץ אסור, ואם היה
עומד מרובה על הפרוץ
אף כנגד (עומד אסור)
הפרוץ נמי מותר. נפרצה
יותר מעשר אסור. היו לו
קנים מדוקינן ועשה להן
פאה מלמעלה אפילו
ביותר [מ'] מותר. קמני
מיהא רישא, כל שהו
שלשה ומשלשה ועד
ארבעה צריך שלא יאח
בין זה לזה כמלואו. פי'
צריך שלא יאח (כמלואו)
[פרוץ כעומד], קשיא
לרב פפא. ודחי כמלא
נכנס ורצא שהוא יותר
כמעט. ואמרינן הכי נמי
מסתברא דבמלואו יתר
הוא כמעט, מדקתני ואם
היה פרוץ מרובה על
העומד, פרוץ מרובה על
העומד הוא דאסור הא
כעומד מותר. ואמרינן
רישא קשיא לרב הונא
בריה דרב יהושע, סיפא
קשיא לרב פפא. ושינין
להו ופשוטה היא.
ואמרינן בשלמא לרב
פפא מוקי לה לרישא כל
שהו פחות משלשה צריך
שלא יאח בין זה לזה
שלשה, שאם היה העומד
פחות משלשה והפרוץ
שלשה אסור, שנמצא
הפרוץ מרובה על העומד
לפיכך אסור. הא זה כמו
זה או אפי' הפרוץ מרובה
על העומד כיון שהפרוץ
אינו שלשה טפחים אלא
פחות מותר. ומציעתא
דקתני צריך שלא יאח בין
זה לזה כמלואו מוקי לה
כמלואו נכנס ויואל שהוא
יותר כמעט. הא זה כמו
זה מותר, משום הכי לא
מערב ותני להו, דרישא
אחלן
אפילו פרוץ מרובה על העומד שרי, ומציעתא אי הוי פרוץ מרובה אסור. אלא לרב הונא בריה דרב יהושע דלא שני פחות משלשה ולא שני פחות משלשה פרוץ כעומד אסור, ליערבינהו וליתננהו כל שהו פחות משלשה
ושלשה צריך שלא יאח בין זה לזה (כמלואו) [ושלשה]. ורחינן רישא דקתני פחות מג' תורת לבודין, סיפא דקתני כי שהוא ארבעה ומארבעה ועד ארבעה) אמות ועד עשר תורת מחיצה משום הכי לא מניי ליה.